

חודשים אחרי שהתגייס, קיבל מפיפול הפייס צ'ק המשוך על בנק לאומי, מיספר 8231060, על סך 1250 לירות.

עמיקם שפירא ניצל את התנדר בוחו לצח"ל, כדי להרוויח כספים נוספים. על דירתו שבנאותראסקה ריבית משכנתא שעבורה הוא צריך לשלם 550 לירות לחודש לבנק אפוקטיא כללי. הוא ביקש מסגן שלומית קסלר, קצינת"ח"ח"ן"השת" לומים של יחידתו, לכתוב מיכתב על נייר רישמי של צה"ל למנהל הבנק, כי בקשה לדחות את מועדי התשלום. הי מיכתב מתעלם מן העובדה שעמיקם ממר רייה, במיכתבה מה'25 במארס, יומיים אחרי גיוסו של עמיקם כתבה הסגן: "הנדון: עמיקם שפירא, 2769913. החייל מגוייס ל-6 חודשים לשירות סדיר, החל מתאריך 23.3.76. על הג'ל לשלם מדי חודש כ-550 לירות לחודש עבור משכנתא. 3. מאחר שמשכורתו הצבאית נמוכה ממשכורתו האזרחית, הוא אינו יכול לעמוד בהתחייבות בתקופת שירותו. 4. אבקשכם לדחות את מועד פרוען החובות בלי הרעת תנאי המשכנתא, עד לשיחרורו מצה"ל."

אחד התנאים של צה"ל לאישור העי בודה הנוספת של עמיקם, היה שהוא לא ימשיך לכהן בתפקיד דובר-העירייה. תפי קיד שיש בו מגע עם ציבור ועיתונאים, ונימה פוליטית שממנה מתרחק צה"ל. עמיקם טוען כי הוא אינו ממלא עוד תפקיד זה, וכראייה הוא מביא את מינויו של סגנו, דודי הלוי, כממלא-מקום דובר-העירייה. "אני בא לעירייה אחרי השעה חמש", הוא מספר, "כאשר אני גומר את תפקידי בצבא, ועובד שם עד עשר כי לילה. התפקיד שלי הוא להיות כל-בוניק, לבצע כל מיני עבודות-מחקר עבור ראשי-העיר. אבל אני בשום פנים ואופן לא דובר".

אולם עיתונאי תל-אביב יודעים אחרת. הם יודעים כי פעמים רבות אפשר למי צוא את שפירא בבית העירייה גם בשעות הבוקר והצהריים. הם יודעים, כי כאשר

ראש אמ"א ורדי אישור מיוחד

הם פונים אליו כאל דובר העירייה, הם נעים. לעיתים זוכר עמיקם לבקש מהם למסור את תגובתו שלא בשמו, ולציין כי היא נוספה לעידי. פסקי בכיר כי עירייה, או עידי סגנו, הלוי. פעמים אחדות מאז גוייס הופיע עמיקם בחברת ראשי-העירייה, צי"צ באירועים עירוניים, מבלי שניסה כלל להכחיש כי הוא נמצא בתפקיד. אחת הפעמים היתה כאשר העירייה ערכה אירוע הגיגי לכבוד מלכתחילה, רינה מור, בגני-התערוכה. כאשר, ביים ההתפרעויות בשכונת-התיקווה, ביקש אחד ממפקדיו של עמיקם בצח"ל להטיל עליו עבודה. התברר כי עמיקם איננו מזכירת בעירייה ידעה לספר לאותו מפקד, כאשר טילפן אליה, כי עמיקם נמצא עם צי"צ בשכונת-התיקווה. למחרת הועמד עמיקם לביורו, אך הוא טען כי הוא לא היה כלל בשכונת-התיקווה, וכי המזכירה טעתה. הי עובדה שהוא לא היה גם במישרדו הצי-באי, הוא הוכחשה עליידו כלל. בחודש הבא עומד צח"ל לשחרר את טוראי עמיקם שפירא לאחר שישה חודשי שירות-לא-שירות. עמיקם ייסיד את משכורתו הצה"לית הנוספת, יאלץ להתר חיל לפרוע מחדש את המשכנתא המעיקה.

במדינה

עסקים

על חשבון בון

נפגעי הנאצים המבריאים על חשבון ממשלת גרמניה השנים עצמם מרומים

מדי קיץ יוצאים אלפי אזרחים ישראליים להבראה על חשבון ממשלת גרמניה. אלה הם נפגעי הנאצים, שהמציאו הרי כחות רפואיות כי כתוצאה מכליאתם בי מחנות-ריכוז או העסקתם בעבודות-כפייה, נפגעה בריאותם. מלבד הפיזיים והקיצ"ב בה החודשית הקבועה שממשלת בון משלמת להם, היא מממנת גם את יציאתם להבראה ומנוחה חודש אחד בשנתיים. כדי שלא יטלו את הכסף ויוציאו אותו למטרות אחרות, קשורה ממשלת גרמניה עם מיספר בתי-הארוחה ומלונות בישראל, בהם יכולים הנוכחים לקבל אירוח מלא חינם. ההחשבונות נעשית בין המלון לבין הממשלה הגרמנית באמצעות נציג ממשלת ישראל המופקד על נושא זה. לאחרונה גברו התלונות כי בעלי בתי-הארוחה המארחים את נפגעי הנאצים עושים עסקים טובים על חשבונם. **קרוב עני**, סיפר אחד הנפגעים (שמו שמור במערכת): "אני פליט השואה. מאז שעליתי ארצה אני מתגורר עם אשתי (אין לנו ילדים) בהרצליה, עובד שם באחד הבנקים. הגרמנים הכירו בי כמי שזכאי לריפוי והבראה על חשבונם. לניצולי-שואה כמוני יש אפשרות בחירה באחד משלושה מקומות בארץ: בבית-ההבראה בקיבוץ מעלה-החמישה, ביערות הכרמל או במלון גני-חמת בטבריה. המקום נבחר בהתאם למחלה ממנה סובל הנוכח. כיוון שאני סובל במערכת העצבים ומחוליות-הגב, הופנית לגני-חמת. המתרפאים זכאים להתאכסן בגני-חמת 28 יום רצופים. לפי הוראות הגרמנים אסור לפצל את זמן ההבראה. מי שרוצה בכך יכול לקבל את הזכות ההבראה גם בגרמניה עצמה במקומות מרפא מפורסמים כמו באדן באדן. אבל במקרה כזה הנסיעה לי חו"ל היא על חשבוננו.

למרות שמשרד-האוצר משלם להנהלת גני-חמת שהי לירות נוספות כתמריץ על כל דולר שהם מקבלים ממשלת גרמניה, הם מתנהגים אלינו כאילו היינו אזרחי חיי חנם. הם לא משכנים אותנו בבנין החדש של המלון אלא שולחים אותנו לבניינים הישנים, שניים בחדר, או בצריף. חדר-הארוחה משותף אומנם לכל אזרחי המלון, אבל את המבריאים על חשבון הממשלה הגרמנית שולחים לפינה נידחת. אני מרגיש את עצמי כמו קרוב עני שמתחיישים בו. לרוח נקי, הזכות שלנו להתארח בגני-חמת שמורה לנו מחודש נובמבר עד חודש מאי — מחוץ לעונה הבהירת. למרות זאת המלון תמיד מלא. לאחרונה שלחו אותי להתאכסן בבית-מלון אחר, מסיוג נמוך, ללא מים חמים וללא מזווג-אוויר.

ההפרש במחירים בחדרים הוא רווח נקי שלם. חבר שלי התעקש, לא רצה להתארח במלון אחר. הוא נדרש להוסיף 60 ל"י ליום. אחר-כך כבר מצאו בשבילו חדר בגני-חמת. דבר נוסף: מיד עם קבלתנו במלון מחתמים אותנו על טופס לפיו שהינו במלון 28 יום. אף אחד מאיתנו אינו שווה תקופת כל כך ממושכת. רבים יום קצרים רוח חוזרים הביתה שלושה או חמישה ימים לפני המועד. לי לא איכפת שהנהלת המלון תקבל את הכסף מהגרמנים — אבל שלא יכניסו אותו לכיסם. שירתת את הכסף, בשמנו, למטרות צדקה. אצל יהודה לוינון, הממונה מטעם ה-ממשלה כמחוז וכמקשר עם שילטונות מערב גרמניה, הצטברו עוד תלונות רבות מסוג זה.

הגיב על התלונות יוסף רוזנבלום, מנהל מלון גני-חמת: "מבריאים אלה הם ציבור רגיש במיוחד. הם לא רגילים לשבת במלון 28 יום. זה ממש מיצבץ קשה עבורם. לכן הם מתלוננים שכאן לא נוח ושם אין אוויר. אנחנו לא שולחים אותם למלונות אחרים. זו זכותם לחזור אלינו בפעם אחרת, כשהמלון יותר פנוי. אבל אם אנחנו מעבידים אותם למלונות אחרים, אנחנו לא מר-וויחים מכן. הם נשלחים למלונות באותה דרגה". בדיקה הוכיחה כי מלון פאר בטבריה, אליו נשלחים המבריאים מגני-חמת, הוא בעל דירוג אחד נמוך יותר.

הדולפינים

שני המחוננים, אמיר גניאל מוביל ובונו שטשווע דולק אחריו, נראים כאן באמצע מיטחה-אימון מפרך. מדי יום ביומו גומאים השניים וחבריהם מרחק של שיבעה קילומטרים בבריכת-השחייה של מכון וינגייט.

האולימפיית של מוסקבה ב-1980. מעולם לא עמדו לענף-השחייה בישראל שחיינים מבטיחים רבים כליכך כמו בימים אלה, כאשר הזאטוטים מנפצים. בזה אחר זה, את טבלת השיאים. הם עומדים באימון גים מפרכים, ונערך בהם ניפוי מתמיד כפי הנדרש.

בסוף השבוע שעבר התקיימה תחרות ארצית לגילאי 12-9. היתה זו מהדורה נוספת של הצטיינותם של המחוננים. דימן פילא-קוב בן 11 וזכה בארבעה מקומות ראשונים וניפץ שני שיאים ארציים; הנערה מיכל כהן בת 11 וזכתה אף היא בארבעה מקומות ראשונים, ושיפרה שני שיאים ארציים; בעיקבות מיכל כהן הלכה גם הנערה נטע יוסף, שהשיגה ארבע מדליות-זהב ושברה שני שיאים ארציים.

מי שמכיר את היסטוריית ענף-השחייה בארץ יודע, שאין זו הפעם הראשונה שהישיה הישראלית מגלה עילויים. אך הישאלה היא, במיוחד לאור הופעתם האומי, ללה של עדי פרג ודוב ניסמן במונטריאול, האם בעוד ארבע שנים, במישחקי מוסקבה, יהא בכוחם של המחוננים של היום לעמוד כשוויים מול שוויים נוכח הדולפינים אדירי-השרירים מארצות-הברית ומיזרח-גרמניה, יורשיהם של מונטגומרי, נייבר וקורנליה אנדר.

הבעייה בישראל, אמר יוסף (יז"י) טלקי, מאמנם של המחוננים, "שעד אמצע גיל העשרה לא נופלים השחיינים שלנו משחיינים בחו"ל. אבל בחצי השני של שנות העשרה לחייה, חלה אצל השחייני הישראלי ניסנה גדולה."

המאמנים

טקי ידוע כמומחה מיספר אחד בשחייה הישראלית. הוא בעל שם עולמי בענף השחייה, ואף חבר בוועדת-המעקב המערב-גרמנית בשחייה (הקהל הישראלי הרחב התוודע אליו כאשר שימש כפרשן הטלוויזיה הישראלית במישחקי מונטריאול).

טלקי בן 50 פלוס, חבר קיבוץ כפר-המכבי, מנחה את הנסיגה האופיית לשחיין הישראלי: "ראשית, השחיינים בישראל מגיעים לתוצאות טובות בגיל מאוחר יחסית. כשעדי פרג, לדוגמה, עשה תוצאות טובות, זה היה בגיל 17 או 18. בשחייה הגיל הזה מאוחר. שחיין בעל עתיד רודי, מדגיש טלקי, "צריך להוכיח את עצמו כבר בגיל 14-13, בקביעת תוצאות בקנה-מידה בינלאומי. זוהי אחת המטרות שלי עם הי מחוננים, כבר בגיל רך לשבור יותר ויותר שיאים."

"סיבה שנייה לדעיכה", ממשיך טלקי, "היא שלשחיין פשוט נמאס לשחות. בגיל העשרה המאוחר הוא כבר לא שוחה מאתה מוטיבאציה. היתה לי בגיל 12. כשחיין בן 17-16 קופץ למים, וגומא מדי יום ביומו עשרה קילומטרים פלוס אימוני-כורשר, הוא צריך לעשות את זה מתוך אהבה. אם שחיין נשבר קצת בגיל 17-16, הוא גמר את הקריירה."

מתברר, שמיפעל המחוננים בישראל הוקם, למעשה, אחרי שהספורט הישראלי הוצג במלוא עליבותו באולימפיאדות האחר-רונות ובתחרויות בינלאומיות מחייבות. הוגי רעיון הקמת מיפעל המחוננים היו שניים: אורי אפק, סגן מנהל רשות-הספורט, ויריב אורן, מנהל רשות הספורט, שיישם את המיפעל בישראל בהתאם למיד-

המנופה

ארשת-פניה של עינת אורן, בת 10, מעידה על מצב-רווחה. בשבוע שעבר נפתח עינת מסגל המחוננים, נפרדה מחבריה לאימונים.

כשהיה רונארד מאתם — השחיין המהולל ממזרח-גרמניה — בן 14 שנים בלבד, גמא מרחק של 100 מטר ב-1:09 בזמן של 1:09 דקה, שנחשב אז, באמצע שנות השישים, כתוצאה בינונית (בקנה-מידה עולמי) בהשוואה לבני-גילו, לפתע, כעבור ארבע שנים, חרג מאתם מאלמוניותו תוך שהוא שובר את שיאי-העולם הקיימים במישחקי הגב, ונטל את הבכורה באולימפיאדות מכסיקו ומינכן, מסתבר, שגם בישראל יש היום שחיין, נער בן 14, המשיג תוצאה זהה לזו של מאתם — 1:09 — בהיותו בגילו, הנער הוא ערן קרקו, והוא נכלל בסגל המחוננים בישראל. הכולל בתוכו גם את ענפי הספורט — אתלטיקה והתעמלות.

ערן קרקו אינו השחיין היחיד מבין סגל המחוננים, שהוא בעל נתונים טיבעיים להי פוך במרוצת השנים שחיין בקנה-מידה עולמי. חברו לסגל, אמיר גניאל בן 13, מחזיק בשיא ארצי לבני-גילו המדרג אותו בצמרת העולמית הגבוהה לשחיינים בני אותו גיל. לא-ממכר קבע אמיר גניאל זמן מצויין, 59.6 שניות, ב-100 מטר בסיגנון חופשי.

לעומתו, כשהיה גים מונטגומרי — הי שחיין האמריקאי שזכה במדליית הזהב ב-מונטריאול וקבע שיא עולמי מסחרר, 49.99 — בן 13, הוא לא ירד מתחת הדקה ב-100 מטר בסיגנון חופשי!

הנסיגה המיסתורית

אמיר גניאל וערן קרקו הם רק שניים מתוך 19 השחיינים הנכללים כיום בסגל המחוננים בענף השחייה, שאחת ממטרותיו העיקריות להצמיח שחיינים ישראליים בקנה-מידה עולמי. מתוכם יצמחו, אולי, אלה שייצגו את ישראל במי הבריכה